

Temeljem odredbe čl. 454. st. 1. Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“ br. 88/08 i 146/08), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, na sjednici održanoj dana 07. siječnja 2009. donijela je

P R A V I L N I K

o uvjetima provođenja programa otkupa vlastitih dionica i mjera stabilizacije financijskih instrumenata pod kojima se ostvaruje izuzeće od zabrana zlouporaba tržišta

PREDMET PRAVILNIKA

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom uređuju se uvjeti provođenja programa otkupa vlastitih dionica i mjera stabilizacije financijskih instrumenata, pod kojima se ostvaruje izuzeće od zabrana zlouporaba tržišta, predviđenih odredbama iz dijela četvrtog Zakona o tržištu kapitala.

(2) Otkup vlastitih dionica i stabilizacija financijskih instrumenata, provedeni u skladu s odredbama ovog pravilnika, izuzeti su od odredbi o zlouporabi tržišta iz Zakona o tržištu kapitala. Otkup vlastitih dionica i stabilizacija financijskih instrumenata provedeni protivno odredbama ovog pravilnika, smatrat će se zlouporabom tržišta samo ako su provedbom istih prekršene i odredbe o zabranama u vezi s povlaštenim informacijama ili odredbe o zabranama manipuliranja tržištem.

DEFINICIJE

Članak 2.

U smislu ovog Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. **Program kupnje vlastitih dionica** znači program dioničkog društva za otkup vlastitih dionica.
2. **Planirani program kupnje vlastitih dionica** znači program kupnje vlastitih dionica u kojem su datumi i količine vrijednosnih papira kojima će se trgovati tijekom trajanja programa određeni u vrijeme objavljivanja programa kupnje,
3. **Objavljivanje** znači objavljivanje informacija putem središnjeg registra propisanih informacija.
4. **Relevantni vrijednosni papiri** znači prenosivi vrijednosni papiri, kako su definirani odredbama članka 3. stavka 1. točke 3. Zakona o tržištu kapitala, koji su uvršteni na uređeno tržište, ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje, a koji su predmet značajne distribucije,
5. **Povezani instrumenti** znači sljedeće financijske instrumente, uključujući one koji nisu uvršteni na uređeno tržište ili za koje nije podnesen zahtjev za uvrštenje na to tržište, pod uvjetom da su uvršteni standardi transparentnosti za transakcije tim financijskim instrumentima:
 - (a) ugovore ili prava upisa, stjecanja ili otuđenja relevantnih vrijednosnih papira;
 - (b) financijske instrumente izvedene iz relevantnih vrijednosnih papira;
 - (c) kada su relevantni vrijednosni papiri konvertibilni ili zamjenjivi dužnički instrumenti, vrijednosne papire u koje se ti konvertibilni ili zamjenjivi dužnički instrumenti mogu konvertirati ili zamijeniti;
 - (d) instrumente koje je izdao ili za koje jamči izdavatelj ili jamac relevantnih vrijednosnih papira i čija bi tržišna cijena mogla utjecati na cijenu relevantnih vrijednosnih papira, ili obrnuto;
 - (e) kada su relevantni vrijednosni papiri ekvivalentni dionicama, dionice koje predstavljaju ti vrijednosni papiri i svi drugi vrijednosni papiri ekvivalentni tim dionicama.

6. **Stabilizacija financijskog instrumenta** znači kupnju ili ponudu za kupnju relevantnih vrijednosnih papira, ili svaku transakciju povezanim instrumentima koji su im ekvivalentni od strane investicijskih društava ili kreditnih institucija koja se poduzima u vezi sa značajnom distribucijom tih relevantnih vrijednosnih papira, i to isključivo u svrhu podržavanja tržišne cijene tih relevantnih vrijednosnih papira tijekom prethodno utvrđenog razdoblja zbog pritiska na prodaju tih vrijednosnih papira

7. **Značajna distribucija** znači inicijalnu ili sekundarnu ponudu relevantnih vrijednosnih papira, javno objavljenu i različitu od običnog trgovanja, kako u pogledu iznosa vrijednosti ponuđenih vrijednosnih papira, tako i u pogledu upotrijebljenih načina prodaje;

8. **Ponuditelj** znači prethodne imatelje relevantnih vrijednosnih papira ili subjekta koji ih izdaje;

9. **Alokacija ili dodjela** znači proces ili procese kojima se određuje broj relevantnih vrijednosnih papira koje će primiti ulagatelji koji su se za njih prethodno upisali ili podnijeli zahtjev za upis;

10. **Pomoćna stabilizacija** označava izvršenje mogućnosti upisa dodatnih vrijednosnih papira (overallotment facility) ili opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe option) od strane investicijskih društava ili kreditnih institucija u kontekstu značajne distribucije relevantnih vrijednosnih papira, isključivo radi olakšavanja stabilizacijske aktivnosti;

11. **Mogućnost upisa dodatnih vrijednosnih papira** (overallotment facility) znači klauzulu u sporazumu o pokroviteljstvu izdanja ili sporazumu o vođenju izdanja koja omogućuje prihvatanje upisa ili ponuda za kupnju većeg broja relevantnih vrijednosnih papira od onoga koji je bio prvobitno ponuđen;

12. **Opcija pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira** (greenshoe option) znači opciju koju ponuditelj daje u korist investicijskih društava i/ili kreditnih institucija uključenih u ponudu radi pokrivanja upisa dodatnih vrijednosnih papira, temeljem koje ta društva i/ili institucije mogu kupiti do određenog iznosa relevantnih vrijednosnih papira po cijeni ponude tijekom određenog razdoblja nakon ponude relevantnih vrijednosnih papira.

13. **Uređeno tržište** pored definicije iz Zakona o tržištu kapitala uključuje također i Multilateralnu trgovinsku platformu

PROGRAM KUPNJE VLASTITIH DIONICA

Članak 3.

(1) Program kupnje vlastitih dionica, neće se smatrati zloupotrebom tržišta ako su ispunjeni uvjeti i poštovana ograničenja iz članaka 4. 5. i 6. ovog Pravilnika, a jedini cilj tog programa kupnje vlastitih dionica je smanjenje temeljnog kapitala izdavatelja ili ispunjenje obveza koje proizlaze iz:

- a) dužničkih financijskih instrumenata koji su zamjenjivi u vlasničke instrumente
- b) programa dioničkih opcija za zaposlenike ili drugih raspodjela dionica zaposlenicima izdavatelja ili povezanog društva.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ne moraju se ispoštovati ograničenja iz stavka 1. članka 6. ovog Pravilnika ako je ispunjen neki od sljedećih uvjeta:

1. izdavatelj je ranije uspostavio planirani program kupnje vlastitih dionica,
2. program kupnje vlastitih dionica vodi investicijsko društvo ili kreditna institucija koja svoje odluke o kupnji dionica Izdavatelja donosi neovisno i bez ikakvog utjecaja Izdavatelja u pogledu vremena kupnje dionica,

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka Izdavatelj ne mora se ispoštovati ograničenje iz točke 1. stavka 1. članka 6. ovog pravilnika ako je Izdavatelj investicijsko društvo ili kreditna

institucija, a ima uspostavljene odgovarajuće sustave informacijskih prepreka (chinese walls) koje su predmet nadzora Agencije, između osoba odgovornih za povlaštene informacije koje se izravno ili neizravno odnose na Izdavatelja i osoba odgovornih za donošenje bilo kojih odluka koje se odnose na trgovanje vlastitim dionicama (uključujući i trgovanje tim dionicama za račun klijenata), kada se trgovanje vlastitim dionica provodi temeljem takvih odluka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka ne mora se ispoštovati ograničenje iz točaka 2. i 3. stavka 1. članka 6. ako je Izdavatelj investicijsko društvo ili kreditna institucija, a ima uspostavljene odgovarajuće sustave informacijskih prepreka (chinese walls) koje su predmet nadzora Agencije, između osoba odgovornih za povlaštene informacije koje se izravno ili neizravno odnose na Izdavatelja (uključujući i odluke u vezi s kupnjom dionica u programu kupnje vlastitih dionica) i osoba koje su odgovorne za trgovanje vlastitim dionicama za račun klijenata, kada vlastitim dionicama trguju za račun klijenata.

Uvjeti programa i objave

Članak 4.

(1) Program kupnje vlastitih dionica mora biti u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima o stjecanju vlastitih dionica.

(2) Prije početka trgovanja, svi detalji o programu kupnje vlastitih dionica moraju biti objavljeni. Ovi detalji moraju sadržavati najmanje pojašnjenje cilja programa iz članka 3. ovog pravilnika, ukupnu naknadu i najveći broj dionica koje će biti kupljene, te duljinu trajanja razdoblja za koje je dana ovlast za provođenje programa.

(3) Naknadne promjene programa moraju biti bez odgode objavljene na isti način na koji je objavljen i program.

(4) Izdavatelj je dužan osigurati mehanizme za izvještavanje Agencije i uređenog tržišta na kojem su predmetne dionice uvrštene, o trgovanju u sklopu programa kupnje vlastitih dionica. Ova izvješća moraju sadržavati podatke o svakoj transakciji provedenoj u okviru ovog programa kupnje vlastitih dionica, uključujući i podatke o dionicama koje su kupljene, ukupnom broju kupljenih dionica, dan i vrijeme kad su izvršene pojedine transakcije, cijenu u transakciji, te podatke o investicijskim društvima, odnosno kreditnim institucijama koje su posredovale u transakcijama.

(5) Izdavatelj mora objaviti detalje o svim transakcijama iz stavka 4. ovog članka, najkasnije u roku od 7 trgovinskih dana od dana izvršenja svake transakcije.

Uvjeti kupnje

Članak 5.

(1) Cijena po kojoj su dionice kupljene u programu kupnje vlastitih dionica ne smije biti veća od najveće cijene po kojoj su dionice kupljene u zadnjoj neovisnoj transakciji i cijene najviše trenutne neovisne ponude na mjestu trgovanja na kojem se provodi kupnja dionica. Kada izdavatelj provodi kupnju vlastitih dionica kroz izvedene financijske instrumente na te dionice, cijena financijskog instrumenta ne smije biti veća od najveće cijene po kojoj su instrumenti kupljeni u zadnjoj neovisnoj transakciji na mjestu trgovanja na kojem se provodi kupnja.

(2) U provođenju programa kupnje vlastitih dionica dnevni volumen kupnje dionica u programu ne smije prelaziti 25% prosječnog dnevnog volumena trgovanja za te dionice na mjestu trgovanja na kojem se provodi kupnja. Dnevni volumen kupnje dionica može se objaviti u okviru objave programa kupnje vlastitih dionica iz članka 4. stavka 2. ovog pravilnika. Ovako objavljen dnevni volumen kupnje ne smije se premašiti.

(3) Neovisno o odredbi stavka 2. ovog članka, u slučaju niske likvidnosti dionice, dnevni volumen kupnje može i preći prag od 25% prosječnog dnevnog volumena trgovanja, ali ne smije biti veći od 50% prosječnog dnevnog volumena trgovanja za te dionice na mjestu trgovanja na kojem se provodi kupnja, te moraju biti ispunjeni i sljedeći uvjeti:

1. Izdavatelj mora obavijestiti, Agenciju i burzu, odnosno operatera uređenog tržišta o namjeri da pređe navedeni postotak, i
2. Izdavatelj mora objaviti namjeru prelaska postotka od 25 %, na isti način na koji je objavljen i program kupnje vlastitih dionica.

(4) Za potrebe izračuna dnevnog volumena trgovanja primjenjuje se sljedeće:

1. Ako se planirani dnevni volumen kupnje objavljuje u okviru objave programa kupnje vlastitih dionica sukladno članku 4. stavku 2. ovog pravilnika, izračun dnevnog volumena trgovanja mora se zasnivati na prosječnom dnevnom volumenu trgovanja u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je objavljen program kupnje vlastitih dionica.
2. Ako se u okviru objave programa kupnje vlastitih dionica, ne objavljuje planirani dnevni volumen kupnje, izračun dnevnog volumena trgovanja mora se zasnivati na prosječnom dnevnom volumenu trgovanja u 20 trgovinskih dana koji prethode danu kupnje dionica.

Ograničenja

Članak 6.

U vrijeme sudjelovanja u programu kupnje vlastitih dionica, Izdavatelj ne smije:

1. prodavati vlastite dionice za vrijeme trajanja ovog programa,
2. trgovati vlastitim dionicama u vrijeme prije objave financijskih izvještaja u kojem je za Izdavatelja ili članove uprave ili zaposlenike Izdavatelja, Zakonom, pravilnikom ili pravilima uređenog tržišta zabranjeno stjecanje dionica društva.
3. trgovati vlastitim dionicama u razdoblju u kojem je odlučio odgoditi javno objavljivanje povlaštene informacije sukladno ovlaštenju iz članka 461. Zakona o tržištu kapitala

STABILIZACIJA FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

Članak 7.

(1) Stabilizacija financijskih instrumenata neće se smatrati zlouporabom tržišta ako su ispunjeni uvjeti iz članka 8. 9. i 10. ovog Pravilnika

Rokovi

Članak 8.

(1) Stabilizacija se može provoditi samo u ograničenom vremenskom razdoblju.

(2) U pogledu dionica ili vrijednosnih papira ekvivalentnih dionicama u slučaju inicijalne javne ponude, vremensko razdoblje iz stavka 1. ovog članka počinje teći od dana početka trgovanja relevantnim vrijednosnim papirima na uređenom tržištu, a završava najkasnije 30 dana od tog dana početka trgovanja.

(3) U pogledu dionica ili vrijednosnih papira ekvivalentnih dionicama, u slučaju sekundarne javne ponude, vremensko razdoblje iz stavka 1. ovog članka počinje teći na dan objave konačne cijene i relevantnih vrijednosnih papira, a završava najkasnije 30 dana nakon dana alokacije.

(4) U pogledu obveznica i ostalih oblika dužničkih vrijednosnih papira (koji nisu konvertibilni ili zamjenjivi u dionice ili u druge vrijednosne papire ekvivalentne njima), razdoblje iz stavka 1. počinje teći na dan odgovarajućeg objavljivanja konačnih uvjeta ponude relevantnih vrijednosnih papira i završava ili najkasnije 30 kalendarskih dana nakon dana kada izdavatelj instrumenata primi prihod od izdanja, ili najkasnije 60 kalendarskih dana nakon dana dodjele relevantnih vrijednosnih papira, ovisno o tome koji je od tih dana raniji.

(5) U pogledu dužničkih vrijednosnih papira konvertibilnih ili zamjenjivih u dionice ili u druge vrijednosne papire ekvivalentne dionicama, razdoblje iz stavka 1. počinje na dan odgovarajućeg objavljivanja konačnih uvjeta ponude relevantnih vrijednosnih papira i završava ili najkasnije 30 kalendarskih dana nakon dana kada je izdavatelj instrumenata primio prihod od izdanja, ili najkasnije 60 kalendarskih dana nakon dana dodjele relevantnih vrijednosnih papira, ovisno o tome koji je od tih dana raniji.

Objava i izvješćivanje u vezi sa stabilizacijom

Članak 9.

(1) Izdavatelji, ponuditelji ili osobe koje poduzimaju stabilizaciju neovisno o tome za čiji račun se poduzima stabilizacija, obvezni su prije početka razdoblja u kojem će relevantni vrijednosni papiri biti ponuđeni, objaviti sljedeće informacije:

- (a) činjenicu da će se možda poduzeti stabilizacija, da ne postoji jamstvo da će biti poduzeta, te da je se može zaustaviti u bilo kojemu trenutku;
- (b) činjenicu da je cilj stabilizacijskih transakcija podržati tržišnu cijenu relevantnih vrijednosnih papira;
- (c) početak i kraj razdoblja tijekom kojega se može dogoditi stabilizacija;
- (d) identitet voditelja stabilizacije, osim ako on nije poznat u trenutku objave, u kojem se slučaju mora objaviti prije početka stabilizacijske aktivnosti;
- (e) postojanje i maksimalnu veličinu mogućnosti upisa dodatnih vrijednosnih papira (overallotment facility) ili opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe option) i svih uvjeta za uporabu mogućnosti upisa dodatnih vrijednosnih papira ili izvršenja opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, nema obveze objavljivanja informacija iz stavka 1. ovog članka, ako su odgovarajuće informacije o stabilizaciji objavljene u prospektu koji je izrađen u vezi s javnom ponudom tih vrijednosnih papira sukladno odredbama Zakona o tržištu kapitala.

(3) Izdavatelji, ponuditelji ili subjekti koji poduzimaju stabilizaciju, neovisno djeluju li ili ne u ime tih osoba, obvezni su obavijestiti Agenciju o pojedinostima stabilizacijskih transakcija najkasnije na kraju sedmog dana trgovanja od dana izvršenja tih transakcija.

(4) U roku od jednog tjedna od kraja stabilizacijskog razdoblja izdavatelji, ponuditelji ili subjekti koji poduzimaju stabilizaciju, neovisno o tome djeluju li u ime tih osoba ili ne, moraju na odgovarajući način javnost obavijestiti:

- (a) je li stabilizacija bila poduzeta ili ne;
- (b) o datumu kada je stabilizacija počela;
- (c) o datumu kada je stabilizacija izvršena posljednji puta;
- (d) o rasponu cijena unutar kojih je obavljena stabilizacija, za svaki od datuma tijekom kojih su transakcije bile izvršene.

(5) Izdavatelji, ponuditelji ili subjekti koji poduzimaju stabilizaciju, neovisno djeluju li u ime tih osoba ili ne, moraju evidentirati svaki stabilizacijski nalog ili transakciju najmanje s informacijama određenima u Pravilniku o načinima i mehanizmima za izvještavanje o transakcijama s financijskim instrumentima, kao i obliku i sadržaju navedenih izvještaja. donesenom temeljem članka 113. stavka 10. Zakona o tržištu kapitala, proširenima na financijske instrumenta različite od onih koji su uvršteni ili će biti uvršteni na regulirano tržište.

5. Kada nekoliko investicijskih društava ili kreditnih institucija poduzme stabilizaciju djelujući ili ne u ime izdavatelja ili ponuditelja, jedna od tih osoba mora biti određena kao središnja osoba za kontakt za sve zahtjeve Agencije ili uređenog tržišta na kojemu su relevantni papiri uvršteni.

Posebni cjenovni uvjeti

Članak 10.

(1) U slučaju ponude dionica ili drugih vrijednosnih papira ekvivalentnih dionicama, stabilizacija relevantnih vrijednosnih papira se ni u kakvim okolnostima ne izvršava po cijeni višoj od cijene u ponudi.

(2) U slučaju ponude dužničkih vrijednosnih papira konvertibilnih ili zamjenjivih u instrumente iz stavka 1. ovog članka, stabilizacija tih instrumenata ni u kakvim se okolnostima ne izvršava iznad tržišne cijene tih instrumenata u vrijeme objavljivanja konačnih uvjeta nove ponude.

Uvjeti pomoćne stabilizacije

Članak 11.

(1) Pomoćna stabilizacija neće se smatrati zlouporabom tržišta ako su ispunjeni svi uvjeti i izvršene sve obveze propisane člankom 9. ovog pravilnika, a dodatno su ispunjeni i sljedeći uvjeti:

1. upis i dodjela većeg broja relevantnih vrijednosnih papira (overallotment) može biti proveden samo za trajanja roka upisa vrijednosnih papira i po cijeni iz ponude,
2. pozicija koja bi nastala korištenjem mogućnost upisa dodatnih vrijednosnih papira (overallotment) od strane investicijskog društva ili kreditne institucije, a koja nije pokrivena opcijom pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe) ne može prijeći 5 % prvobitne ponude,
3. korisnici opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe) mogu je izvršiti samo kada su relevantni vrijednosni papiri bili dodatno upisani (overallotment),
4. opcija pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira ne smije iznositi više od 15 % od količine prvobitno ponuđenih vrijednosnih papira,
5. razdoblje izvršenja opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe) mora biti jednako kao i stabilizacijsko razdoblje propisano člankom 8. ovog pravilnika,
6. izvršenje opcije pokrića upisa dodatnih vrijednosnih papira (greenshoe) mora se bez odgode objaviti, zajedno sa svim odgovarajućim pojedinostima, posebno uključujući datum izvršenja te broj i karakteristike relevantnih vrijednosnih papira.

Članak 12.

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa: 011-02/09-04/22

Ur.broj: 326-01-09-1

Zagreb, 07. siječanj 2009. godine

PREDSJEDNIK UPRAVE

Ante Samodol